

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.23/2016/6. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2016. év február hó 22. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

végzést:

A gondatlanságból elkövetett életveszélyt okozó testi sértés vétsége miatt vádlott ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2015. év október hó 14. napján kelt 16.B.78/2014/8. számú ítéletét **helybenhagyja.**

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

Az elsőfokú bíróság ítéletében a vádlottat az ellene gondatlanságból elkövetett testi sértés vétsége [2012. évi C. törvény 164. § (1) és (9) bekezdés c.) pont] miatt emelt vád alól felmentette és megállapította, hogy az eljárás során felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére, bűnösség megállapítása és intézkedés alkalmazása érdekében jelentett be fellebbezést.

A Pest Megyei Főügyészség a fellebbezés NF.1070/2014/6. számon benyújtott írásbeli indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság tényállása - mely érdemben a vádirati tényállással egyező - mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hibáktól, a törvényszék a tényállás felderítési és indokolási kötelezettségének eleget tett, ugyanakkor helytelenül alkalmazta a büntető anyagi és eljárásjogi szabályokat. A bíróság indokolásában kifejtette, hogy a gyermek nem volt felügyelet nélkül, tény ugyanakkor, hogy az az idő, amíg a vádlott a gyermeket magára hagyta, az ítéleti tényállás szerint „rendkívül rövid időre, amíg a kamrába átment és leemelte a cukrot a polcról”, arra elegendő volt, hogy a gyermek a becsukott szekrényajtót és a mosószer dobozát kinyissa, a kapszulát magához vegye, a szájához tegye és az abból felszabaduló vegyi anyagot lenyelje. A gyermek magára hagyása tehát olyan körülmények között (a mosószer közvetlen közelében) és annyi időre történt, hogy mindez megvalósulhatott. Lényegtelen, hogy a szülő a gyermekkel egy légtérben volt-e, amennyiben ugyanis a kamrából át lehetett látni a mosókonyhába, a vádlott nyilvánvalóan nem nézett át oda, mivel akkor már azt is észlelte volna, amikor a gyermek a szekrényajtót kinyitotta.

A szülőnek természetesen nem szükséges a gyermeket folyamatosan figyelnie, ugyanakkor még rövid időre sem hagyhatja magára veszélyes anyag közvetlen közelében, különös tekintettel arra, hogy a szekrényajtó nem volt zárható.

Az elsőfokú bíróságban nem merült fel kétség a tekintetben, hogy egy 11 hónapos gyermek ne lenne képes ülni egy alacsony, be nem zárt ajtajú szekrény kinyitására,

valamint a könnyen nyitható műanyag dobozból kiemelni egy kapszulát. Az ítélet indokolása tartalmazza azt is, hogy köztudomású tény, hogy egy az ilyen korú gyermek legkedveltebb tevékenysége a pakolgatás és meg tud fogni apróbb tárgyakat is. Ez kiegészítendő azzal is, hogy köztudomású továbbá az is, hogy az ilyen korú gyermekek szívesen teszik a szájukba a megragadott dolgokat.

A törvényszék által hivatkozott BH 2000. évi 236. számú eseti döntés jelen ügyben nem megfelelő hivatkozás, ugyanis a vádlottnak előre látnia kellett a gyermeket fenyegető veszélyt, ugyanakkor nem kellő körültekintéssel felügyelte őt és könnyelműen bízott a következmények elmaradásában.

Mindezekre tekintettel indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és azt, hogy az ítélőtábla állapítsa meg a vádlott bűnösségét a 2012. évi C. törvény 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (9) bekezdés c.) pont szerint minősülő életveszélyt okozó gondatlanságból elkövetett súlyos testi sértés vétségében, a 2012. évi C. törvény 65. § (1) bekezdés alapján bocsássa próbára és kötelezze a felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség Bf.27/2016/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést módosított tartalommal tartotta fenn.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával járt el, azonban ügyfelderítési kötelezettségének nem tett eleget, mert helyszíni tárgyalás keretében nem győződött meg az elkövetés és annak helyszíne releváns ténytudás körülményei felől, ezért a tényállás a Be. 351. § (2) bekezdés b.) pont szerint hiányos maradt.

A hiányos tényállásból a törvényszék kellő alap nélkül vont következtetést a vádlott elkövetéskori tudattartalmára - mint jogkérdésre - nézve, így tényekkel alá nem támasztottan mentette fel a vádlottat bűncselekmény hiányában az ellene emelt törvényes vád alól.

A döntéshez fűzött bírói indokolás pedig önellentmondásos, a vádlott szülői gondossági köteleme kapcsán, mert az elsőfokú bíróság szerint köztudomású tény, hogy a 11 hónapos sértettel hasonló korú gyermekek legkedveltebb tevékenysége a pakolás, ebből logikailag következően a vádlottnak számolnia kellett, amikor a sértettet hátrahagyva a mosókonyhából a bor- és élelmiszerároló helyiségbe távozott.

Az elsőfokú ítélet megalapozatlansága a másodfokú eljárásban a Be. 353. § 1) és (2) bekezdés szerinti tárgyaláson kiküszöbölhető, ennek keretében az elkövetés helyszínének, az ott található beépített mosókonyhai bútorzat nyithatóságának, zárhatóságának vizsgálatával, illetve a sértett által véghezvitt és lúgnyeléshez vezető mozdulatsor rekonstrukciójával - az igazságügyi orvos-szakértő helyszínen történő bevonásával - az elkövetés releváns, ténytudás körülményei tisztázhatók.

E körben nyomatékka utalt arra, hogy a törvényszék előtti eljárásban az ügyész indítványt tett, hogy az elsőfokú bíróság személyesen tekintse meg a helyszínt, annak fizikai adottságait ismerje meg. Az ügyészi indítvány elutasítása mellett, a törvényszék a védő által becsatolt fényképfelvételeket tekintette meg, ezek alapján azonban nem tett megállapítást a helyszín valós paramétereiről és nem tisztázta, hogy a mosószer tárolására szolgáló beépített konyhabútor ajtaja valójában egy 11

hónapos gyermek által nyitható volt-e. E körben a sértett életkori mozgásképeségére, mozgás koordinációjára nézve a tárgyaláson jelent volt igazságügyi orvos-szakértőt nem nyilatkozatta.

Utalt arra is, hogy az elsőfokú határozatban idézett, a nyomozati iratok 205. oldalán lévő jelentés utolsó bekezdése nem tényyszerű, az feltételezésen alapul, amely az időmúlás ellenére nem zárja ki a helyszín utólagos megtekintését, a helyszíni paraméterek rögzítését, a vádlott és a sértett egymáshoz képesti tartózkodásának, mozgásának és a szükséges időtartamoknak a rekonstruálását.

Mindezek alapján indítványozta, hogy a másodfokú bíróság bizonyítás keretében az elkövetés helyszínét az igazságügyi orvos-szakértő jelenlétében tekintse meg, kísérelje meg rekonstruálni a vádlott és a sértett elkövetéskori mozgássorát, tevékenységét, rögzítse az ehhez szükséges időtartamot, valamint azt, hogy a beépített konyhabútor miként volt nyitható, zárható a 11 hónapos sértett által.

További indítványait a bizonyítás eredményéhez képest kívánta előterjeszteni.

Az ügyész - bizonyítási indítványának elutasítását követően - az ügy érdemében tett felszólalásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének nem tett eleget, ugyanis nem tárt fel, hogy mennyi ideig maradt a sértett felügyelet nélkül, amíg a vádlott a másik helyiségbe átment, illetve azt sem tisztázta, hogy mekkora volt a távolság közöttük. A vádlotti vallomás szerint a sértett a becsukott ajtót kinyitotta, a polcra a zárt doboz fedelét kipattintotta, kivett egy kapszulát, visszazárta a dobozt és a szekrényt, a szájához emelte a kapszulát és lúgot nyelt. Ez az eseménysor a vádlott által előadott időtartam alatt nem történhetett meg, ezt kellett volna körbejárnia az elsőfokú bíróságnak, aki ezt elmulasztotta. Emellett a törvényszék indokolási kötelezettségét sem teljesítette megfelelő módon, mivel az indokolás önellentmondásos. Mindezen okokra hivatkozással az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

A nyilvános ülésen a védő a bizonyítási indítvány elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, a helyszínről készült fényképfelvételek alapján a helyszíni szemle keretében tisztázandó kérdések megválaszolhatók. Az ügyészség nem is jelölt meg olyan ténykérdést, melynek feltárása további bizonyítékot eredményezhetne az ügyben. A helyszínen található bútorzat nyithatóságának vizsgálata tekintetében ugyanis nem merült fel, hogy ez a kérdés ellentmondásos maradt volna. Egy konyhaszekrény ajtajának nyithatósága nem olyan speciális szakkérdés, amelynek eldöntése összetett vizsgálatot érdemelne, különösen azért nem, mert az ominózus ajtóról csak az merült fel az ügyben, hogy rendeltetésszerűen működött az esemény idején.

A 11 hónapos sértett fiziológiai adottságaira vonatkozó tényfeltárás több szempontból is elképzelhetetlen. Egyrészt azt feltételezi, hogy rendkívüli és bizonyításra szoruló esemény lenne egy könnyen nyíló ajtó nyithatósága, másrészt már a tárgyalás idején sem lehetett volna eredménnyel megkérdezni az orvos-szakértőt arra nézve, hogy egy gyors fejlődési életszakaszban lévő gyermek, jelentős időmúlással korábban, milyen testi, izomzati paraméterekkel rendelkezett.

A vádhatóság egy olyan bizonyítást kér számon a törvényszéken, amelynek - lehetetlen volta miatt - már az elsőfokú eljárásban sem volt helye. A helyszín

megtekintésére nem volt indok, a helyszínek az időmúlás miatti esetleges megváltozása miatt ez nem is lett volna közvetlen bizonyíték.

Elképzelhetetlen egy olyan bizonyítási kísérlet, amely az eseményekkel azonos helyzetet kívánna vizsgálni egy 11 hónapos gyermek bevonásával. Az érintettek mozgásának vizsgálata, az ahhoz szükséges időtartam mérése sem eredményezhetne olyan bizonyítékot, ami egy viszonylag gyors mozgássor megtörténtét megcáfolhatná akár a gyermek, akár a vádlott tekintetében.

Az ügy érdemében előterjesztett indítványa az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult, annak helyes indokainál fogva. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen, hiánytalanul állapította meg, az abból levont jogi következtetése pedig megalapozott és okszerű. A bíróság sem anyagi, sem eljárásjogi szabályt nem vétett, a rendelkezésre álló adatok a vádlott bűnösségét nem támasztják alá.

A vádlott felszólalásában a bekövetkezett balesetért nem érezte magát felelősnek, az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A bejelentett fellebbezés eredményre nem vezetett.

A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletet a Be. 348. § (1) bekezdés alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Az elsőfokú bíróság a részletes bizonyítási eljárást a perrendi szabályok szerint, kellő alapossággal és körültekintéssel folytatta le. Ennek során a Be. 75. § (1) bekezdésben megfogalmazott ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, feltárta és vizsgálta mindazokat a körülményeket, amelyeket az ügy megítélése szempontjából lényegesnek tartott, amelyek a vádlott büntetőjogi felelőssége szempontjából jelentősek voltak.

Megidézett valamennyi tanút, akik kihallgatásának eredményeként az ügy eldöntése körében releváns adatok beszerzése volt várható, a tanúk kihallgatását megelőzően a szükséges figyelmeztetések elhangzottak.

Meghallgatta az ügyben a nyomozás során szakértői véleményt készítő dr. S igazságügyi orvos-szakértőt.

P, N és Vné tanúk vallomásának - a Be. 296. § (2) bekezdés a.) pontja alapján - ügyészi indítványra történő felolvasására (8. számú jegyzőkönyv 5. oldal) törvényesen került sor. B tanúnak a kihallgatását a Be. 285. § (1) bekezdés alapján az ügyész ugyan indítványozta, azonban a bíróság nem tartotta szükségesnek megidézését.

Az elsőfokú bíróság ismertette mindazokat az okirati bizonyítékokat, amelyek releváns adatokat tartalmaztak, a rendelkezésre álló fényképfelvételeket megtekintette és az eljárás résztvevői számára is biztosította ennek lehetőségét, a vádlottat nyilatkoztatta is a fényképfelvételekkel kapcsolatban.

Eljárása megfelelt annak a követelménynek is, mely szerint a bíróság csak olyan bizonyítékot használhat fel és értékelhet, amelyet a tárgyalás anyagává tett.

A másodfokú bíróság osztotta a törvényszék álláspontját a bizonyítási indítványok elutasítása körében (elsőfokú ítélet 9. oldal).

B tanú nyomozati vallomása felolvasásra került, személyes kihallgatásától olyan további tényadat, mely az ügy lényegi megítélését elősegíti, nem várható.

A vádlott által használt kapszulás doboz az eljárás során lefoglalásra nem került, egy hasonló tárgy beszerzése nem alkalmas annak eldöntésére, hogy az adott körülmények között használt tároló doboz fedele jól zárt-e, könnyen nyitható volt-e.

Már az elsőfokú eljárásban sem lehetett rekonstruálni az eredeti helyszínt, illetve történéseket, ezért a helyszíni szemle tartása is indokolatlan lett volna.

Az elsőfokon eljáró ügyész fellebbezésében a tényállást megalapozottnak ítélte, a főügyészség lényegében a Be. 351. § (2) bekezdés a.) és b.) pont II. fordulata szerinti megalapozatlansági okra hivatkozással a Be. 303. (2) bekezdés szerinti szemle tartására tett bizonyítási indítványt.

Bizonyítás felvételére a másodfokú eljárásban a Be. 353. § (1) bekezdésben foglalt feltételek - az elsőfokú bíróság a tényállást nem derítette fel, vagy az hiányos, továbbá, ha a bizonyítás az elsőfokú bírósági eljárásban megvalósult szabálysértés orvoslását eredményezheti - hiányában nem kerülhetett sor.

A tényállás a fentebb kifejtettek szerint nem felderítetlen, annak hiányosságára történő hivatkozás pedig azért nélkülöz minden alapot, mert az elsőfokú bíróság a történeti tényállást túlnyomórészt a vádiratban foglaltakkal egyezően állapította meg, illetve azt ki is egészítette. Eljárási szabálysértést - mely a másodfokú eljárásban bizonyítás felvételét indokolta volna - az ítéletábra nem észlelt, ilyenre az ügyészség sem hivatkozott.

A bizonyítási indítvány elutasítása körében a másodfokú bíróság a fentiekén túl az alábbiakat emeli ki.

Vádat a nyomozó hatóság által lefolytatott bizonyítási eljárás során feltárt bizonyítékok alapján, azokat értékelve emelhet az ügyész. A vád tárgyává tett, a büntető törvénybe ütköző cselekmény pontos körülírásához hiánytalanul szerepelnie kell a vádban a terhelt cselekvőségére konkretizálva a bűncselekmény törvényi tényállási elemeinek megfelelő tényeknek: az elkövetési magatartásnak, a cselekmény megvalósítása helyének és idejének (1/2007. BK. vélemény A/I/2/b.) pontja). A bíróság kötve van a vád tartalmához nemcsak a személy, hanem a tényállás tekintetében is. A vád tartalmát azok a tények alkotják, amelyeket az ügyész a vád előterjesztésekor, vagy módosításakor, mint megtörtént eseményt előad. A bíróságot a Be. 75. § (1) bekezdésben megfogalmazott tényállás felderítési kötelezettség kizárólag a vádirati tényállás keretein belül terheli, a vádhoz kötöttség elvéből adódóan a bíróság köteles a vádat kimeríteni, de a vádon túl nem terjeszkedhet [Be. 2. § (4) bekezdés].

A büntetőeljárás egyik legfontosabb alapvető rendelkezése az eljárási feladatok megoszlásának elve, a Be. 1. § értelmében a vád, a védelem, és az ítélezés

egymástól elkülönül. A Be. 4. § (1) és (2) bekezdés kimondja, hogy a vád bizonyítása a vádlót terheli, a kétséget kizáróan nem bizonyítható tény pedig nem értékelhető a terhelt terhére. Az ügyésznek, mint a vád monopóliumával rendelkező hatóságnak a feladata a vád bizonyítása, s annak sikertelensége is őt terheli, a bizonyítási indítványok előterjesztéséről az ügyész önállóan dönt. A funkciómegosztás alapelve a Be. 75. § (1) bekezdés II. mondatában is konkrét tartalmat nyer, ennek értelmében a bíróság ügyészi indítvány hiányában nem köteles a vádat alátámasztó bizonyítási eszközök beszerzésére és megvizsgálására.

Jelen ügyben a vádirati tényállás szerint a vádlott a 11 hónapos sértettet a mosókonyhába vitte, hogy ne maradjon felügyelet nélkül, amíg a mosás körüli teendőket intézi. A mosáshoz használt, nedvesség hatására azonnal oldódó kapszulákat a mosógép melletti szekrényben tárolta, a mosógép feltöltését követően *dobozukban visszatette a helyére és a szekrényajtót becsukta*. Majd bízva abban, hogy gyermekét ilyen rövid idő alatt nem érheti baj, *átment a szomszédos kamra helyiségbe cukorért*. A mosókonyha *padlóján pillanatnyilag felügyelet nélkül hagyott 11 hónapos gyermek a szekrényajtót kinyitotta* és a földön ülve egy darab mosószeres kapszulát *kivett a dobozából*, a szájába vette és az az abból kioldódó mosószer egy részét *lenyelte*.

A rendelkezésre álló nyomozati irat alapján megállapítható, hogy az ügyészség a terhelt nyilatkozatát elfogadta, hiszen a vádirati tényállás is azon alapult. Az ügyész a perbeszédében ugyan kifejtette, hogy a vádlotti védekezés nem elfogadható, mert az életszerűtlen, illetve az általa előadott történés hosszabb időtartamot feltételez, azonban a vádirati tényállást változatlan tartalommal fenntartotta.

Jelen ügyben a fellebbviteli főügyészség konkrét bizonyítási indítvánnyal élt, azonban bírói szemle tartására már nincs lehetőség, hiszen a cselekmény óta a vádlott és családja elköltözött az ingatlanból, a mosókonyha berendezési tárgyai, így különösen a szekrényajtó az eltelt másfél évben használatnak volt kitéve, tehát annak elkövetéskori állapotát, nyithatóságát vizsgálni már lehetetlen.

A sértett által véghezvitt mozdulatsor rekonstruálása is kivitelezhetetlen, erre már közvetlen az esemény után sem lett volna lehetőség, hiszen a gyermekek ebben az életkorban gyorsan fejlődnek. Más, ilyen korú gyermekkel végzett bizonyítási kísérlet sem kerülhet szóba, hiszen közismert, hogy az azonos korú gyermekek eltérő ütemben fejlődnek, illetőleg ilyen korú gyermekkel történő kísérlet végre sem hajtható.

A sértett életkori mozgásképeségére, mozgás koordinációjára nézve a szemle keretében az ügyben eljáró igazságügyi orvos-szakértő nyilatkozatát sem vezetne eredményre, mivel a szakértő személyesen, közvetlenül az esemény időpontjában nem vizsgálta a gyermeket, az azonos korú gyermekekre általános megállapítások tehetők, de a konkrét ügyben ez nem vehető figyelembe. Egyébként a szakértőt az elsőfokú bíróság meghallgatta a tárgyaláson, ahol az ügyészség képviselője végig jelen volt és ilyen irányú kérdéseit lehetősége lett volna akkor is feltenni.

A vádlott és a sértett egymáshoz képesti tartózkodása, a két helyiség közötti távolság, illetve a beláthatóság a rendelkezésre álló fényképfelvételek alapján a szükséges mértékben megítélhető.

Az ügyészi bizonyítás a benyújtott vádtól eltérő, más tényállás megállapítását célozza, a bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárás függvényében szeretné az ügyész meghatározni a vád kereteit, ez pedig ellenkezik a Be. 2. §-ban megfogalmazott törvényes vád és vádhoz kötöttség alapvető rendelkezéseivel, hiszen annak eldöntésére, hogy az ügyész mit tesz vád tárgyává, nem a bizonyítás bíróság által történő lefolytatása után, annak eredményétől függően kerülhet sor.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozott, a Be. 351. § (2) bekezdésben felsorolt hibáktól és hiányosságoktól mentes és a Be. 351. § (1) bekezdés alapján irányadó a másodfokú eljárásban is.

Az ítéletnek a - Be. 258. § (3) bekezdés d.) pont szerinti - bizonyítékok számbavételét tartalmazó részében az elsőfokú bíróság részletesen és iratszerűen ismertette a vádlottnak és a tanúknak az eljárás különböző szakaszában tett nyilatkozatait, illetve utalt az egyéb bizonyítékokra.

Az ítéltábla nem osztotta az ügyészség azon álláspontját, miszerint az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségét sem megfelelő módon teljesítette.

A bíróság köteles az indokolásban számot adni döntéshozatali tevékenységéről, a felülbíráló bíróság pedig ezt jogosult és köteles ellenőrizni. A töretlen bírói gyakorlat szerint az indokolási kötelezettség megszegése csak akkor eredményez a Be. 373. § (1) bekezdés III/a.) pontja alapján feltétlen hatályon kívül helyezést, ha a megtámadott határozat indokolása tény- vagy jogkérdések tekintetében oly mértékben hiányos, vagy ellentmondásos, hogy abból nem állapítható meg, hogy a bíróság a döntését mire alapította, ilyen esetben nyilvánvalóan meghíúsul az érdemi felülbírálat lehetősége. A törvény csak a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása tekintetében megvalósult indokolási kötelezettség megsértéséhez fűzi a hatályon kívül helyezés következményét. (1/2007. BK vélemény C.) pont, Kúria 2387/2011. és 2210/2010. számú büntető elvi határozata, BH 2010. évi 117., 2010. évi 4., 2012. évi 60. és BH 2012. évi 32. számú eseti döntések)

Az elsőfokú bíróság ténykérdések tekintetében nyomon követhető, ellenőrizhető és elégséges módon megindokolta mérlegelő tevékenységét, ennek során logikai hibát nem vétett, a tényállásban leírt tények összhangban állnak a hitelesnek elfogadott bizonyítékokkal. A vádlott a lényeges tények tekintetében következetes vallomást tett, melyet alátámasztottak az egyéb bizonyítékok is, ezért azt elfogadta és a tényállást erre alapította. Azt a vádlotti előadást, hogy a kapszulákat a mosógép melletti szekrényben tárolta, alátámasztotta U tanú vallomása is, az elsőfokú bíróság ésszerű indokokkal vetette el e körben Vné tanú elmondását, miszerint a magasban lévő polcon tartották a vegyszereket. Az, hogy a vádlott teregetni vagy a mosást elindítani ment a mosókonyhába,

lényegtelen. Egyéb tekintetben a rendelkezésre álló vallomások összhangban álltak egymással, az orvos-szakértői véleménnyel és a fényképfelvételekkel is.

Jogkérdések tekintetében sem észlelhető olyan önellentmondás az ítéletben, amire az ügyészség utalt fellebbezésében és perbeszédében. Ugyanis abból a közismert tényből, hogy a 11 hónapos gyermekek kedvelt tevékenysége a pakolás, nem következik, hogy a vádlottnak számolnia kellett a később megtörtént eseményekkel, hiszen a kapszulát tartalmazó dobozt visszatette a szekrénybe és annak ajtaját bezárta; sem a dobozt, sem a mosószeret tartalmazó gél kapszulát nem hagyta elől.

Az irányadó tényállás alapján a terhelttel szemben - bűncselekmény hiányában - felmentő rendelkezés meghozatalára a büntető anyagi jog szabályaival összhangban került sor.

Az ügyészség a 2012. évi C. törvény 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (9) bekezdés c.) pont szerint minősülő életveszélyt okozó gondatlanságból elkövetett súlyos testi sértés vétsége miatt emelt vádat.

A 2012. évi C. törvény 8. §-a szerint a gondatlanságnak két fokozata különböztethető meg, egyrészt a tudatos gondatlanság (luxuria): előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában; másrészt a hanyag gondatlanság (negligencia): cselekménye lehetséges következményeit azért nem látja előre, mert a tőle elvárható figyelmet vagy körültekintést elmulasztja.

Az elsőfokú ügyész a fellebbezésben írásbeli indokolásában azt az álláspontot képviselte, hogy a vádlottat tudatos gondatlanság terheli, mivel előre látnia kellett a gyermeket fenyegető veszélyt, ugyanakkor nem kellő körültekintéssel felügyelte őt és könnyelműen bízott a következmények elmaradásában.

A luxuria esetén az előrelátás, mint a magatartás ún. „értelmi” oldala megállapítható, az elkövető felismeri magatartása lehetséges következményeit. Szemben az eventuais szándékot jelentő belenyugvással, „érzelmi” oldalára a bizakodás jellemző, jelentős kockázatot vállalva reménykedik a következmények elmaradásában, ezt azonban nem a véletlenre bízta, hanem annak elhárítására tett konkrét, képességeihez és lehetőségeihez mért intézkedésére vagy konkrét külső körülményre.

Az irányadó tényállás alapján a másodfokú bíróság álláspontja szerint a tudatos gondatlanság figyelembe sem jöhet, a megállapított tényállásból nem vonható le olyan következtetés, hogy a vádlott tudatában fel kellett volna merülnie, hogy mi történhet, mivel a kapszulát tartalmazó dobozt visszazárta és betette a szekrénybe, sem a doboz, sem gél kapszula nem maradt a gyermek közvetlen közelében elzáratlanul; illetve ezen esetet megelőzően nem történt hasonló esemény sem a nagyobbik gyermekével, sem a sértettel.

Az ítéltábla szerint az adott esetben a vádlott terhére a gondatlanság enyhébb formája (negligencia) sem róható. A „tőle elvárható figyelem és körültekintés” meghatározásnak kettős jelentése van. Jelenti egyrészt az általánosan elvárható magatartást, azt az objektív gondossági kötelességet, amelyet egy meghatározott feladatot ellátó személytől ebben a körben a társadalom elvár. Másrészt a „tőle elvárhatóság” az alanyi bűnösség eleme, és arra a kérdésre ad választ, hogy az elkövető a személyes képességeinél fogva képes volt-e az objektív gondossági kötelesség teljesítésére; a szubjektív előreláthatóság fennállása körében vizsgálendő, hogy terheli-e felróható mulasztás (BH 1994. évi 168. számú, illetve az elsőfokú bíróság által helyesen felhívott BH 2000. évi 236. számú esti döntés).

A feltárt bizonyítási anyag és az irányadó tényállás alapján nem nyert igazolást, hogy ha a vádlott megszegte volna az objektív gondossági kötelességét, illetve hogyha a tőle elvárható figyelmet nem mulasztja el, fel kellett volna ismernie, hogy a magatartása ahhoz vezet, hogy a sértett a kapszulát megszerzi, annak tartalmát lenyeli, és életveszélyes sérülést szenved.

A mosáshoz használt vegyi anyagot a lakás legalsó szintjén tárolta, a mosókonyha zárható szekrényében, egy fedéllel rendelkező dobozban. A helyiségbe egy lépcsőn lehetett lejutni, ami az akkor 11 hónapos sértett által - aki járni még önállóan nem tudott - nem volt megközelíthető. A gyermeket pont azért vitte magával, hogy amíg a mosási teendőket elvégzi, ne maradjon felügyelet nélkül az emeleten. A mosáshoz használt kapszulás doboz tetejét lezárta és azt a szekrénybe betette, melynek ajtaját becsukta. Ezután a földön ülő gyermek kezébe játékot adott, hogy lefoglalja a figyelmét, majd a mosókonyhából - melynek ajtaja sincs -, a pár méterre lévő spájzba ment.

Nem láthatta előre, hogy ez idő alatt a sértett a szekrényajtót és a dobozt kinyitja, majd a kapszulát a szájához emelve annak tartalmát lenyeli (itt szükséges megjegyezni, hogy a főügyési perbeszédben foglaltakkal ellentétesen, a bizonyítási anyagban semmilyen adat nem merült fel arra, hogy a sértett visszazárta a dobozt és a szekrényt is).

A körülmények annak megállapítását támasztják alá, hogy a terhelt a tőle elvárható figyelmet és körültekintés tanúsítását nem mulasztotta el, ekként tehát a bekövetkezett balesetért még a gondatlanság hanyag formája sem terheli, így büntetőjogi felelősségének megállapítására nem kerülhet sor.

Fenti indokokra figyelemmel az ítéltábla - a Be. 361. § (1) bekezdés szerint nyilvános ülésen eljárva - a Be. 370. § alkalmazásával a Be. 371. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla végzése elleni fellebbezést a Be. 386. § (1) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2016. év február hó 22. napján

Dr. Nehrer Péter s.k. Dr. Sárecz Szabina Martina s.k. Dr. Szalai Géza s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 2015. év október hó 14. napján kihirdetett 16.B.78/2014/8. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.23/2016/6. számú végzésével 2016. év február hó 22. napján jogerős.

Budapest, 2016. év február hó 22. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelül:
tisztviselő